

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

10 ऑक्टोबर 2023

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

बातम्यांमध्ये: फोनोटॅक्सिस

फोनोटॅक्सिस बद्दल

- ध्वनीला प्रतिसाद म्हणून प्राण्याची हालचाल आहे.
- उदा.- संध्याकाळच्या वेळी चटके मारणे किंवा पावसाळ्यात बेडूक कुरवाळणे
- हे मुख्यतः कीरकीट, मोथस, बेडूक, टॉड्स आणि इतर काही प्राण्यांमध्ये आढळून आले आहे.

फोनोटॅक्सिसचे प्रकार

- फोनोटॅक्सिसचे दोन प्रकार आहेत: **सकारात्मक** आणि **नकारात्मक**.
- **सकारात्मक फोनोटॅक्सिसचा** उद्देश आकर्षण आहे. हे सहसा घडते जेव्हा एखाद्या विशिष्ट प्रजातीच्या माद्या - ज्यामध्ये क्रिकेट आणि बेडूकांचा समावेश होतो - नरांनी केलेल्या आवाजाकडे आकर्षित होतात.
- उलटपक्षी, **नकारात्मक फोनोटॅक्सिस**, मागे हटवण्याचे किंवा चेतावणी देण्याचे काम करते, जसे की जवळच्या शिकारीचा आवाज एखाद्या प्राण्याला दूर जाण्याची गरज असल्याचे सूचित करतो.

अर्थशास्त्र नोबेल पारितोषिक 2023

संदर्भ

- **हार्वर्ड विद्यापीठाच्या प्राध्यापिका क्लॉडिया गोल्डिन** यांना अर्थशास्त्राचे नोबेल पारितोषिक प्रदान करण्यात आले
- तिला हे पारितोषिक तिच्या संशोधनासाठी मिळाले आहे ज्याने **श्रमिक बाजारपेठेतील लिंग अंतराची समज वाढवली** आहे.

तुम्हाला माहित आहे का?

- अर्थशास्त्रातील 93 विजेत्यांपैकी क्लॉडिया गोल्डिन ही पारितोषिक जिंकणारी फक्त **तिसरी महिला** आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

भारताची अनुसूचित क्षेत्रे

तुम्हाला माहीत आहे का ?

अनुसूचित क्षेत्र भारताच्या भूभागाच्या 11.3% व्यापतात आणि 10 राज्यांमध्ये अधिसूचित केले गेले आहेत: आंध्र प्रदेश, तेलंगणा, ओडिशा, झारखंड, छत्तीसगड, मध्य प्रदेश, राजस्थान, गुजरात, महाराष्ट्र आणि हिमाचल प्रदेश.

मुख्य तथ्ये

- भारतातील 705 अनुसूचित जमाती (ST) समुदाय - देशाच्या लोकसंख्येच्या 8.6% आहेत - 26 राज्ये आणि सहा केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये राहतात.
- अनुच्छेद 244, अनुसूचित जाती आणि आदिवासी क्षेत्रांच्या प्रशासनाशी संबंधित आहे. ST साठी ही एकमेव सर्वात महत्वाची घटनात्मक तरतूद आहे.
- अनुच्छेद 244(1) आसाम, मेघालय, त्रिपुरा आणि मिझोराम व्यतिरिक्त इतर कोणत्याही राज्यात अधिसूचित केलेल्या अनुसूचित क्षेत्रांमध्ये पाचव्या अनुसूचीच्या तरतुदी लागू करण्याची तरतूद करते.
- अनुच्छेद 244(2) नुसार सहावी अनुसूची या राज्यांना लागू होते.

अनुसूचित क्षेत्र कसे शासित आहेत?

- भारताचे राष्ट्रपती भारताच्या अनुसूचित क्षेत्रांना सूचित करतात.
- अनुसूचित क्षेत्रे असलेल्या राज्यांनी 20 ST सदस्यांसह आदिवासी सल्लागार परिषद स्थापन करणे आवश्यक आहे.
- ते राज्यपालांना ST कल्याणासंदर्भात संदर्भित केलेल्या बाबींवर सल्ला देतील.
- त्यानंतर राज्यपाल दरवर्षी अनुसूचित क्षेत्रांच्या प्रशासनाबाबत राष्ट्रपतींना अहवाल सादर करतील.

मल्टीमोडल आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स

संदर्भ

Google चे नवीन अद्याप- न रिलीज केलेले जेमिनी नावाचे मल्टीमॉडल लार्ज लॅंग्वेज मॉडेल, आधीपासूनच अनेक कंपन्यांमध्ये चाचणी केले जात आहे.

मल्टीमोडल आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स बद्दल

- मल्टीमोडल AI ही कृत्रिम बुद्धिमत्ता आहे जी अधिक अचूक निर्धार करण्यासाठी, अंतर्दृष्टीपूर्ण निष्कर्ष काढण्यासाठी किंवा वास्तविक-जगातील समस्यांबद्दल अधिक अचूक अंदाज लावण्यासाठी डेटाचे अनेक प्रकार किंवा मोड एकत्र करते.
- मल्टीमोडल AI सिस्टम व्हिडिओ, ऑडिओ, स्पीच, इमेज, टेक्स्ट आणि पारंपारिक संख्यात्मक डेटा सेटच्या श्रेणीसह वापरतात.
- सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे, मल्टीमोडल AI म्हणजे AI ला सामग्री स्थापित करण्यात आणि संदर्भाचा चांगल्या प्रकारे अर्थ लावण्यास मदत करण्यासाठी असंख्य डेटा प्रकार वापरले जातात, पूर्वीच्या AI मध्ये काहीतरी गहाळ होते.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

द्वि-राज्य उपाय

- द्वि-राज्य उपाय म्हणजे इस्रायली-पॅलेस्टिनी संघर्षाच्या निराकरणाचा संदर्भ देते ज्यामध्ये "लोकांच्या दोन गटांसाठी दोन राज्ये" आवश्यक आहेत.
- दोन-राज्य समाधानामध्ये जॉर्डन नदीच्या पश्चिमेस इस्रायल राज्यासोबत पॅलेस्टाईनचे स्वतंत्र राज्य आहे.
- दोन राज्यांमधील सीमा अजूनही विवाद आणि वाटाघाटींच्या अधीन आहे, पॅलेस्टिनी आणि अरब नेतृत्वाने 1967 मध्ये ताब्यात घेतलेल्या प्रदेशांमधून इस्रायलने संपूर्ण माघार घेण्याची मागणी केली आहे, जी इस्रायलने नाकारली आहे.
- पॅलेस्टिनी राज्याचा भाग नसलेल्या पॅलेस्टाईनचा (पश्चिम जेरुसलेमसह) पूर्वीचा आदेश पॅलेस्टाईनचा प्रदेश इस्राईचा भाग राहिल.।

शहरी बेरोजगारी

संदर्भ

नॅशनल सॅम्पल सर्व्हे ऑफिस (NSSO) द्वारे करण्यात आलेल्या नियतकालिक श्रम बल सर्वेक्षण (PLFS) ने अहवाल दिला आहे की एप्रिल-जून 2023 या कालावधीत देशातील शहरी भागात बेरोजगारीचा दर कमी झाला आहे.

मुख्य तथ्ये

- 15 वर्षे आणि त्याहून अधिक वयाच्या व्यक्तींसाठी शहरी भागातील UR एप्रिल-जून 2022 मधील 7.6% वरून एप्रिल-जून 2023 मध्ये 6.6% पर्यंत कमी झाले.
- पुरुषांसाठी, या कालावधीत ते 7.1% वरून 5.9% पर्यंत कमी झाले आणि महिलांसाठी ते 9.5% वरून 9.1% पर्यंत कमी झाले.
- शहरी भागातील प्रमुख श्रम बाजार निर्देशकांमध्ये पूर्व-महामारी कालावधीच्या तुलनेत सुधारणा झाली आहे.

Adda247

Maharashtra ka mahapack

Live classes, Test series
Recorded videos, E-books

MPSC (राज्यसेवा) MPSC (संयुक्त) महाराष्ट्र पोलीस
तलाठी, वनरक्षक, कृषी विभाग महानगर पालिका नगर
परिषद, जिल्हा परिषद, SSC & ALL OTHER STATE
EXAM

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

IRDAI विमा वाहनांवरील मानदंड जारी करते

संदर्भ

भारतीय विमा नियामक आणि विकास प्राधिकरण (IRDAI) ने ग्रामीण भागावर लक्ष केंद्रित करून विमा समावेश वाढविण्यासाठी **महिला-केंद्रित**, समर्पित वितरण चॅनेल, **बीमा वाहक** वर मार्गदर्शक तत्त्वे जारी केली..

मुख्य तथ्ये

- विमा वाहन ही **महिला-केंद्रित**, ग्रामीण भागावर लक्ष केंद्रित करून विमा समावेश वाढविण्यासाठी **समर्पित वितरण चॅनेल** आहे.
- 'सर्वासाठी विमा' हे ध्येय साध्य करण्याच्या **बहु-आयामी धोरणाचा हा एक भाग** आहे.
- **विमा विस्तार**, किंवा नियामकाने मांडलेले '**परवडणारे, सुलभ आणि सर्वसमावेशक कव्हर**', लक्ष्य विभागापर्यंत नेण्यात विमा वाहनांनी महत्त्वाची भूमिका बजावणे अपेक्षित आहे..

इंडियन ओशन रिम असोसिएशन

संदर्भ

श्रीलंका हिंद महासागर रिम असोसिएशनचे अध्यक्षपद स्वीकारणार आहे.

IORA बदल

- हिंद महासागराच्या काठावरील राज्यांची **आंतरसरकारी संस्था** म्हणून **1997** मध्ये त्याची स्थापना झाली.
- IORA मध्ये आफ्रिका, पश्चिम आशिया, दक्षिण आशिया, आग्नेय आशिया आणि ओशनियाचे सदस्य आहेत.
- असोसिएशनचे सदस्यत्व **23 सदस्य राष्ट्रे आणि 11 संवाद** भागीदारांपर्यंत विस्तारले आहे.
- त्याचे सचिवालय **मॉरिशसमध्ये** आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

ढोले किंवा एशियाटिक जंगली कुत्रा

संदर्भ

एका नवीन अभ्यासात असे आढळून आले आहे की अतिव्यापी शिकार उपलब्धता किंवा अधिवासाची अनुकूलता ढोले आणि वाघ यांच्यातील सकारात्मक संबंध ठरवू शकते, मांसाहारी प्राण्यांच्या दोन प्रजातींमध्ये सहअस्तित्व किंवा अगदी सहकारी वर्तनाची सोय करू शकते.

ढोले

- ढोले किंवा एशियाटिक वाइल्ड डॉग संपूर्ण भारतात तीन समूहांमध्ये आढळतात ते म्हणजे पश्चिम आणि पूर्व घाट, मध्य भारतीय भूदृश्य आणि ईशान्य भारत.
- पश्चिम आणि पूर्व घाट हे ढोलांसाठी एक मजबूत प्रदेश आहे.
- IUCN लाल यादी: धोक्यात
- वन्यजीव संरक्षण कायदा 1972: अनुसूची II
- CITES: परिशिष्ट II

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.